

- SYCHOWA M. 1971. *Cirsium* Mill. em. Scop., ostrożeń. – W: B. PAWŁOWSKI & A. JASIEWICZ (red.), Flora polska. Rośliny naczyniowe Polski i ziem ościennych. **12**, ss. 368–383. Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa – Kraków.
- UECHTRIZ R. 1880. Resultate der Durchforschung der Schlesischen Phanerogamen im Jahre 1979. – Jahr. Schles. Ges. Vaterl. Cultur. **57**: 323–349.
- ZAJĄC M. 1996. Mountain vascular plants in the polish Lowlands. – Polish Bot. Stud. **11**: 1–92.
- ZAJĄC A. & ZAJĄC M. (red.) 1999. Atlas rozmieszczenia roślin naczyniowych w Polsce – ATPOL (w druku, status – grudzień 1999).

TERESA NOWAK, *Katedra Botaniki Systematycznej, Uniwersytet Śląski, ul. Jagiellońska 28, PL–40–032 Katowice, Polska.*

Przyjęto do druku: 11.01.2000 r.

Pierwsze niżowe stanowiska gatunku reglowego – *Lonicera nigra* (Caprifoliaceae) w Polsce

W Polsce *Lonicera nigra* L. notowana była dotychczas jedynie w Sudetach i Karpatach, gdzie klasyfikowano ją jako gatunek reglowy, rzadko spotykany poniżej 400 m. n.p.m. (ZARZYCKI 1967).

Nowe stanowiska tego gatunku na niżu odnaleziono we wschodniej części Garbu Tarnogórskiego – Wyżyna Śląska (NOWAK 1999) i związane są one z dolinami rzek: Czarnej Przemszy i Brynicy (Ryc. 1). Obydwa znajdują się w przekształconych zbiorowiskach leśnych, lecz różniących się pod względem siedliskowym. Cechą wspólną tych zbiorowisk jest obecność w runie gatunków grądowych i buczynowych.

Pierwsze ze stanowisk zlokalizowane jest w kompleksie leśnym, na wschód od miejscowości Zendek, 16.06.1997, *leg. T. Nowak* (KTU) (kwadrat ATPOL – **DF13**). Teren jest tutaj miejscami podtopiony, obniża się bowiem w kierunku doliny rzeki Brynicy. *Lonicera nigra* występuje tu dość licznie na powierzchni około jednego ara. Stwierdzono jednak, że wiele okazów wiciokrzewu obumiera, prawdopodobnie na skutek zbyt dużej wilgotności podłoża.

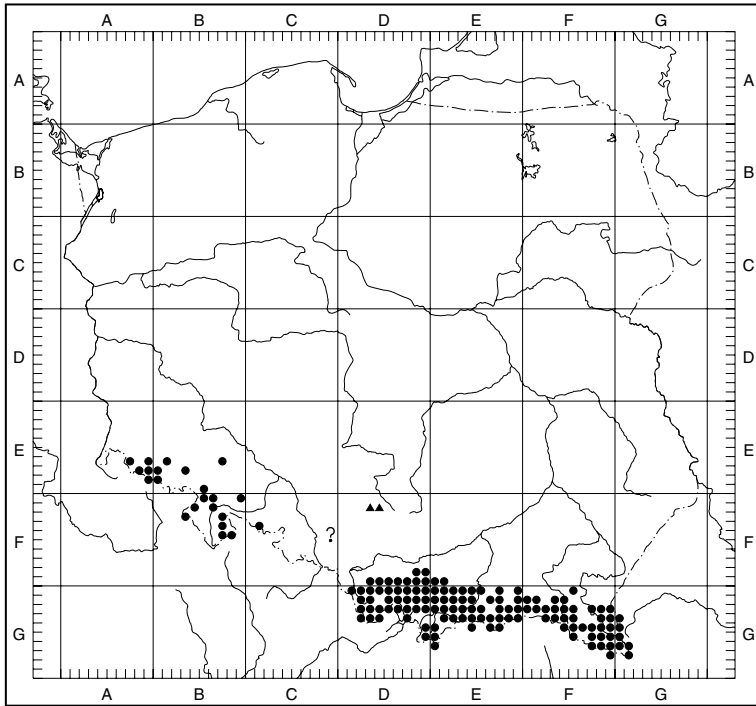
Drugie stanowisko znajduje się na wysokim stoku koryta Czarnej Przemszy, koło Siewierza – przysiółek Łysa Góra, 25.05.1995, *leg. T. Nowak* (KTU) (kwadrat ATPOL – **DF14**). Na powierzchni około 500 m² odnotowano 16 dobrze zachowanych okazów. *Lonicera nigra* występuje tu w silnie zacienionych miejscach zbiorowiska leśnego.

Opisane stanowiska są bardzo ważne z punktu widzenia fitogeografii, ale wymagają dalszych badań w celu określenia ich charakteru.

Podziękowania. Dziękuję panu Profesorowi Adamowi Zającowi za udostępnienie bazy danych ATPOL i przygotowanie mapy rozmieszczenia *Lonicera nigra* w Polsce.

Summary. The first lowland localities of the mountain species *Lonicera nigra* (Caprifoliaceae) in Poland. In the eastern part of the Tarnogórski Hummock (Garb Tarnogórski) – Silesian Upland

(Wyżyna Śląska) two new localities of *Lonicera nigra* L. has been found, which was hitherto known as a mountain. New localities are the northernmost in the area of distribution of this species.

Ryc. 1. Rozmieszczenie *Lonicera nigra* L. w Polsce; ● – stanowiska obecnie istniejące; ▲ – nowe stanowisko; ? – stanowisko wątpliwe (według ZAJĄC & ZAJĄC 1999 – uzupełnione i poprawione).

Fig. 1. The distribution of *Lonicera nigra* L. in Poland; ● – presently existing localities; ▲ – new locality; ? – uncertain locality (according to ZAJĄC & ZAJĄC 1999 – supplemented and corrected).

LITERATURA

- NOWAK T. 1999. Atlas rozmieszczenia roślin naczyniowych na terenie wschodniej części Garbu Tarnogóskiego (Wyżyna Śląska). – Materiały i opracowania 2. ss. 7–103. Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, Katowice.
- ZAJĄC A. & ZAJĄC M. (red.) 1999. Atlas rozmieszczenia roślin naczyniowych w Polsce – ATPOL (w druku, status – grudzień 1999).
- ZARZYCKI K. 1967. *Lonicera* L., wiciokrzew. – W: B. PAWŁOWSKI (red.), Flora polska. Rośliny naczyniowe Polski i ziem ościennych. 11, ss. 332–337. Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa – Kraków.

TERESA NOWAK, *Katedra Botaniki Systematycznej, Uniwersytet Śląski, ul. Jagiellońska 28, PL-40-032 Katowice, Polska.*

Przyjęto do druku: 11.01.2000 r.